मोठ्या सीलचे बेट

एव्हलिन शॉ
मराठी: अश्विनी बर्वे

मोठ्या सीलचे बेट

एव्हलिन शॉ

छायाचित्र: चेरिल पेप

मराठी: अश्विनी बर्वे

नोव्हेंबरमध्ये दिवस थंड असतात.

तेव्हा सूर्य अनेकदा गडद राखाडी ढगांमागे लपतो.

वाऱ्यामुळे समुद्र पांढराशुभ्र आणि फेसयुक्त होतो.

मोठ्या लाटा एका लहान बेटावर आदळतात.

हे बेट प्रशांत महासागरात वसलेले आहे.

या बेटाचे नाव अनो-नुएवो आहे.

सीगल आणि समुद्री सिंह खडकांवर बसतात.

पण किनाऱ्याचा बाकीचा भाग रिकामा आहे.

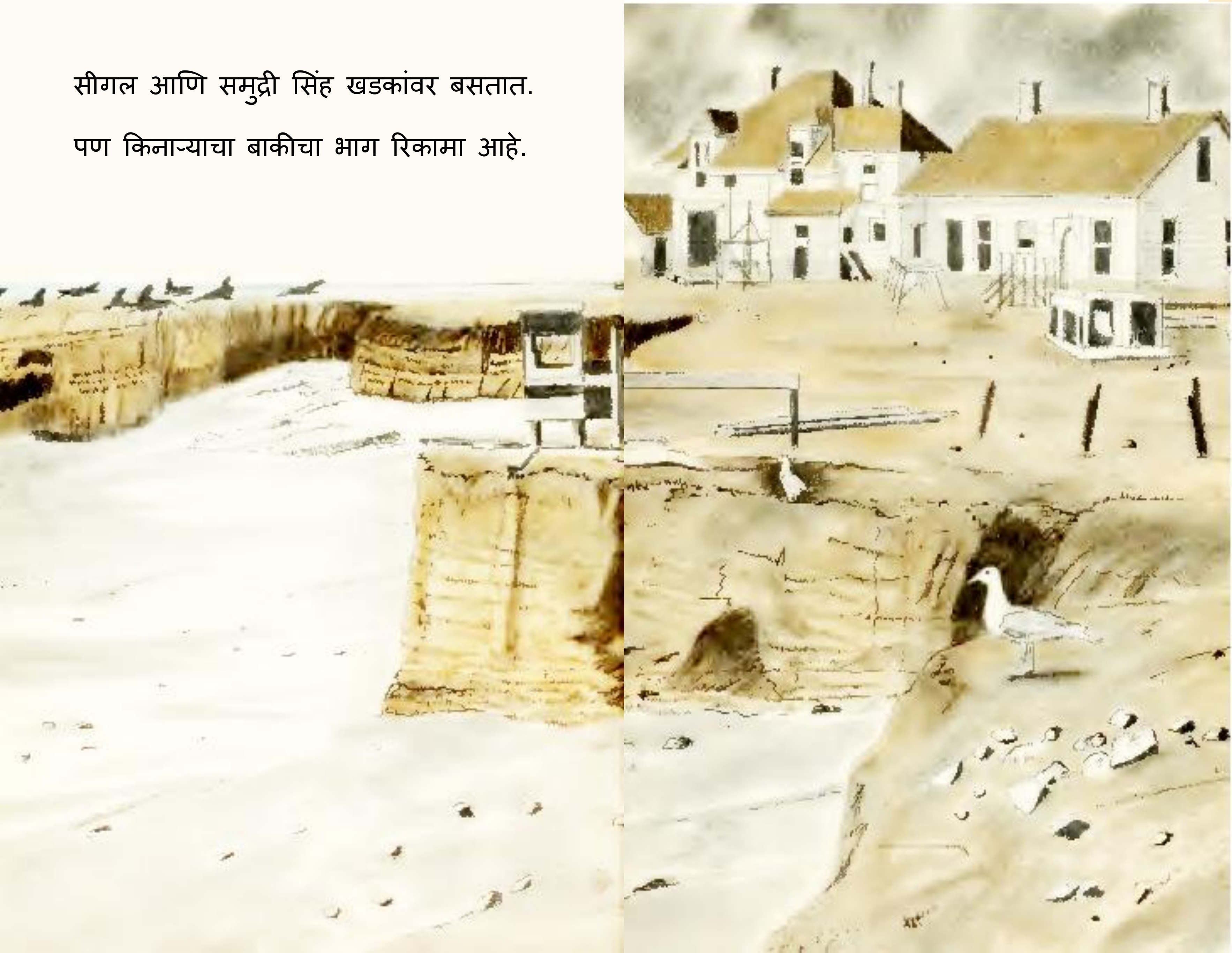

थोड्याच वेळात एक प्रचंड लाट किनाऱ्यावर आदळते.

मग एक मोठा प्राणी वाळूवर पडतो.

तो नर सील आहे.

तो चौदा फूट उंच आहे.

त्याच्याकडे पोहण्यासाठी पर आहेत.

पण तो त्यांच्यावर चालू शकत नाही.

तो आपले शरीर वाळूच्या किनाऱ्यावर ओढत आणतो.

थोड्याच वेळात दुसरा नर सील समुद्रातून बाहेर येतो.

मग दुसरा आणि तिसरा.

आता पन्नास नर सील समुद्रकिनाऱ्यावर आराम करत आहेत.

हे सर्व नर सील आहेत.

त्यांना नर म्हणतात.

दरवर्षी नोव्हेंबर महिन्यात बेटावर नर येतात.

ते माद्यांची वाट पाहतात.

नर माद्यांसोबत मिलन करण्यासाठी वाट पाहतात

म्हातारे नर तरुण नरांपेक्षा मोठे

म्हाताऱ्या नराचे नाक तरुण नराच्या नाकापेक्षा मोठे असते.

नर एकमेकांचा पाठलाग करतात आणि एकमेकांना ढकलतात.

ते त्यांच्या मोठ्या नाकांनी मोठा आवाज करतात.

बऱ्याच वेळा नर एकमेकांना चावतात.

बऱ्याचदा एक नर निघून गेल्यावर लढाई संपते.

लहान नर सहसा लढाई हरतो.

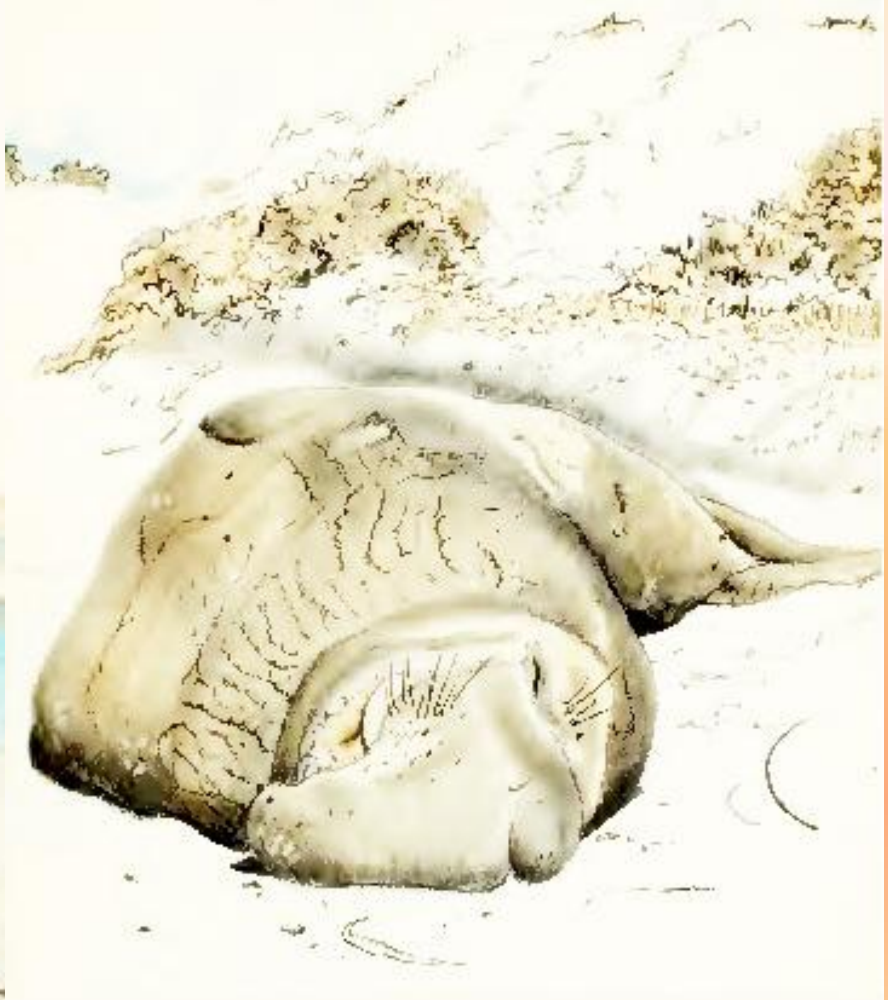

नर लढत नसताना झोपतात.

एक महिना उलटतो.

आता डिसेंबर महिना आहे.

मग माद्या येतात.

एक, दोन, वीस, दोनशे माद्या

त्या नरांपेक्षा लहान असतात.

त्यांचे नाकही लहान असते.

लवकरच माद्या पिलांना जन्म देतात.

प्रत्येक मादी एकाच पिल्लाला जन्म देते.

एक मादी इतरांपेक्षा मोठी

सीलचा अभ्यास करणारे शास्त्रज्ञ तिचे नाव रीटा ठेवतात.

ते तिच्या केसांवर रंग फवारतात आणि तिच्या शरीरावर तिचे नाव लिहितात.

रीटा सहा वर्षांची आहे.

ती एका नर पिल्लाला जन्म देते.

शास्त्रज्ञ त्या पिल्लाचे नाव बेसिल ठेवतात.

त्यांनी त्याच्या पंराला टॅग लावला आहे.

नंतर ते त्यावर त्याचे नावही लिहिणार आहेत.

तुळस काळी, चमकदार, लांब आणि बारीक असते.

त्याचे पर मोठे आहेत.

बेसिल जन्मतःच भुकेला होता.

त्याचे वजन सुमारे पन्नास पौंड आहे.

त्याला लगेच दूध प्यायचे आहे.

तो रीटाच्या मोठ्या पोटावर स्तनाग्र शोधतो.

बेसिलला स्तनाग्र शोधायला एक तास लागतो.

मग तो त्याच्या आईचे दूध पितो.

बेसिल रोज भरपूर दूध पितो.

दररोज त्याचे वजन दहा पौंडांनी वाढते.

हळूहळू तो खूप लठ्ठ होतो.

एके सकाळी, बेसिल एका
मोठ्या मादीचा पाठलाग
करताना रस्ता चुकतो.

रीटा त्याला पाहू शकत नाही.

ती त्याला शोधते.

मग रीटाला एक पिल्लू दिसते.

तसे, सर्व पिल्ले सारखीच दिसतात.

पण त्यांचा वास सारखा नाही.

रीटा पिल्लाला हुंगते.

पण त्याला तुळशीचा वास येत नव्हता.

रीटा मोठा आवाज करते.

आह!

मग ती पिल्लाला चावते.

पिल्लू रडते.

मग त्या पिल्लाच्या आईला

त्याचा आवाज ऐकू येतो.

तो खूप रागावला आहे.

मग ती सुद्धा मोठा आवाज करते.

आह!

ती येऊन रीटाशी भांडते.

कारण रीटा त्याच्यापेक्षा वयाने मोठी आहे.

म्हणूनच रीटा लढाई जिंकते.

रीटा तुळशीला शोधून शोधून थकली आहे.

मग तिला झोप लागते.

एक भुकेले पिल्लू रीटाला झोपलेले पाहते.

तो तिच्या स्तनाग्रातून दूध पितो.

मग बेसिल रीटाकडे येतो.

त्यालाही भूक लागली आहे.

पिल्ले नेहमी भुकेली असतात.

आता दोन पिल्ले रीटाचे दूध पीत आहेत.

रीटा जागी होते.

ती दोन्ही पिल्लांना हुंगते.

ती दुसऱ्या पिल्लाला चावायला वळते.

मग ते पिल्लू तिथून स्वतःहून निघून जाते.

बेसिल त्याच्या आईच्या शेजारी झोपतो.

अचानक बेसिलला रीटाची किंकाळी ऐकू येते.

एक मोठा नर रीटाच्या दिशेने धावत येत आहे.

इतर माद्या त्याच्या वाटेतून बाजूला होतात.

काही पिल्ले त्याच्या वाटेतून शक्य

तितक्या लवकर बाजूला होतात.

नराच्या शरीराखाली चिरडून

त्यांचा मृत्यू होतो.

तो मोठा नर बासिलला दूर ढकलतो .

बेसिल त्याच्या आईकडे जाण्यासाठी रडतो.

नर रीटासोबत लैंगिक संबंध ठेवतो

मग तो निघून जातो.

बासिल त्याच्या आईकडे परत येतो.

थोडे दूध प्यायल्यानंतर आईला आनंद होतो.

चार आठवड्यांत

आता तो खूप जाड झाला आहे.

बासिल लठ्ठ झाल्यामुळे त्याची आई त्याला सोडून जाते.

एका सकाळी बेसिल गाढ झोपेत असतो.

मग रीटा समुद्रात जाते.

ती बेटापासून दूर पोहून जाते.

ती पुढच्या वर्षी डिसेंबरमध्ये पुन्हा येईल.

मग ती एका नवीन पिल्लाला जन्म देईल.

ती लैंगिक संबंध ठेवेल.

पण बासिल तिला पुन्हा

कधीच पाहू शकला नाही.

त्याची आई गेली.

जेव्हा बेसिल जागा होतो,

तेव्हा तो मोठ्याने किंचाळतो.

त्याला खूप भूक लागली आहे.

आता त्याची आई हयात नाही.

त्याच्याकडे प्यायला दूध नाही.

बाकीच्या सगळ्या आयासुद्‍धा

समुद्रावर गेल्या आहेत.

सर्व निघून गेले आहेत.

आता बेटावर फक्त पिल्लेच उरली आहेत.

बेसिल स्वतःला फरफटत

इतर पिल्लांपर्यंत जातो.

ते सर्व खूप जाड आहेत.

त्याचे केस रुपेरी रंगाचे आहेत.

पिल्लांना 'वीनर' म्हणतात

कारण ते दूध पीत नाहीत.

'वीनर' दोन महिने बेटावर राहतो.

ते त्या काळात अन्न खात नाहीत.

मग ते बारीक होतात.

दररोज सकाळी ते 'विनर्स' आपले शरीर ओढत समुद्रकिनाऱ्यावर आणतात.

त्यांच्यासोबत तुळस जाते.

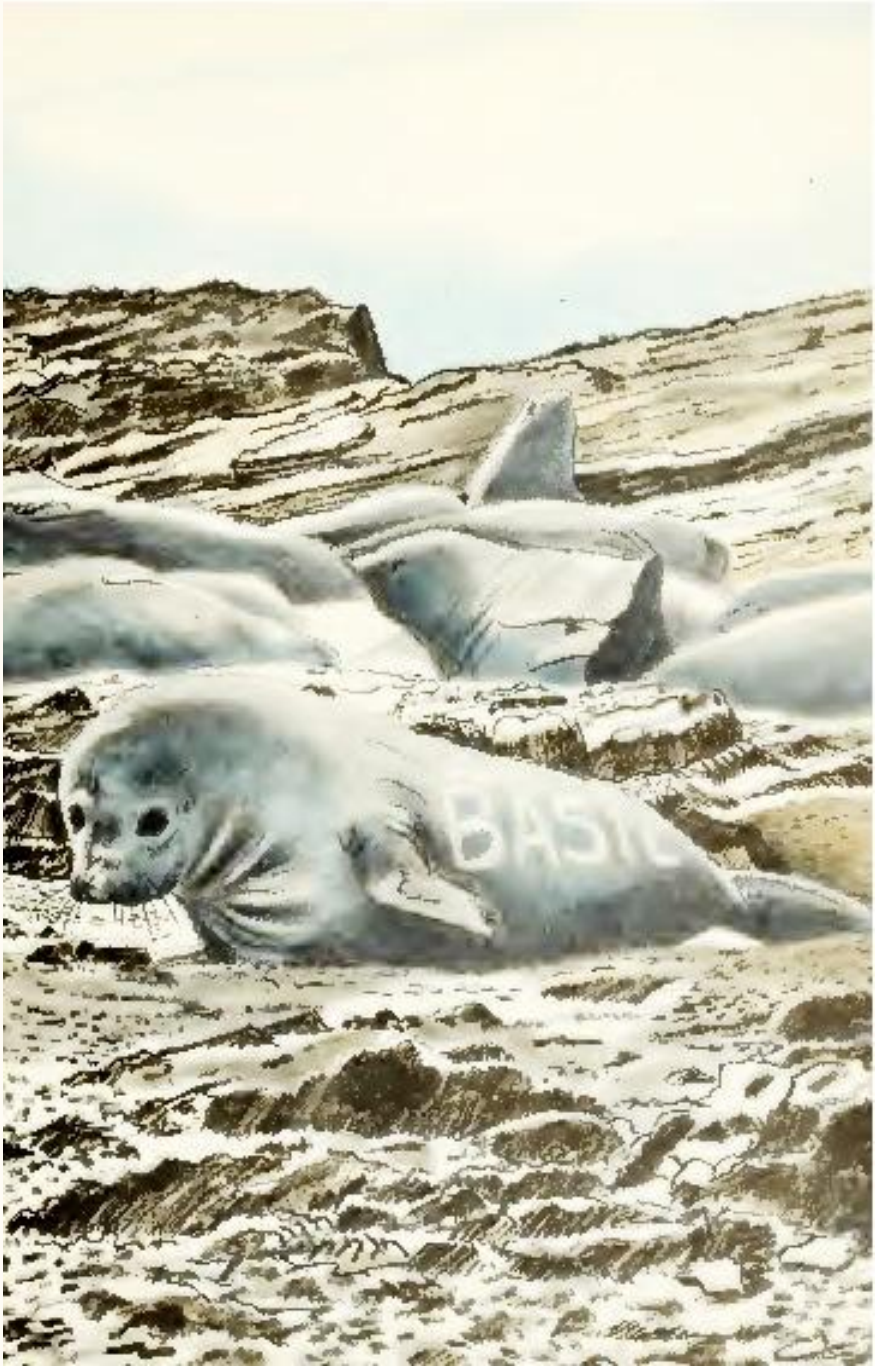

सर्वप्रथम तो पाण्याच्या

लहान डबक्यांमध्ये डुबकी मारतो.

मग तो पाण्यात डुंबतो.

पण तो आपला चेहरा पाण्यात घालत नाही.

येथे तो अनेक गोष्टी शिकतो.

त्याला समुद्री शेवाळ आणि खडकांचा वास येतो.

तो उडणाऱ्या पक्ष्यांकडे पाहतो.

"वीनर" समुद्रकिनाऱ्यावर

एकमेकांसोबत खेळतात.

ते त्यांची डोकी वर उचलतात.

ते एकमेकांशी भांडल्याचे नाटक करतात.

कधीकधी ते पडतात आणि

गडगडत किनाऱ्यावर येतात.

जसजसे दिवस जातात,

तसतसे 'वीनर'मध्ये धैर्य येऊ लागते.

बेसिललाही धैर्य येते.

आता तो आपला चेहरा पाण्यात घालतो.

मग तो खोल पाण्यात जातो.

तो पोहतो.

तो स्वतःहून पोहायला आणि डुबकी मारायला शिकतो.

त्याला शिकवायला त्याची आई किंवा वडील कोणीही नाही.

जेव्हा तो तीन महिन्यांचा होईल,

तेव्हा बेसिल बेट सोडायला तयार होईल.

आता सगळे 'वीनर’

समुद्रात राहायला तयार आहेत.

ते एक एक करून पोहून दूर जातात.

आता त्यांना स्वतः मासे पकडून खायला शिकावे लागेल.

त्यांना किलर व्हेलपासून सावध राहावे लागेल.

किलर व्हेल सीलच्या पिल्लांना

शार्क सीलच्या पिल्लांनाही खातात.

पण काही 'वीनर्स' त्यांच्यापासून

सुटू शकत नाहीत.

काही मूर्खांना नीट मासे

पकडायला शिकता येत नाही.

ते भुकेने मरतात.

बेसिल समुद्रात भरपूर मासे पकडतो.

पण तो सतत पाण्याखाली राहू शकत नाही.

कारण तो मासा नाही.

तो एक सागरी सस्तन प्राणी आहे.

सस्तन प्राणी हवेत श्वास घेतात.

बेसिलला श्वास घेण्यासाठी नाक बाहेर काढावे लागते.

वर्षे निघून जातात.

आता बासिल एक तरुण नर आहे.

तो सात वर्षांचा आहे.

तो बराच मोठा आहे.

आता तो माद्यांसोबत मिलन करण्यास तयार आहे.

नोव्हेंबरमध्ये, बासिल त्याच्या
जन्मभूमीच्या बेटाला भेट देतो.

तो अनो-नुएवो बेटावर परत जातो.
शास्त्रज्ञ पुन्हा त्याची नोंद करतात.

तो मादी येईपर्यंत समुद्रकिनाऱ्यावर थांबतो.

दरम्यान, तो इतर नरांना

ढकलतो आणि त्यांचा पाठलाग करतो.

तो हे दरवर्षी, अनेक वर्षे करत राहील.

तो अनेक माद्यांशी समागम करेल.

बेसिल शंभर सीलचा बाप असू शकतो.

शेवट